

**Zoperacjonalizowany Program
Wdrażania ZSU 2030
dla Województwa Wielkopolskiego**
część ogólna

Poznań, 26 września 2024r.

Kierownik Projektu

DYREKTOR

Magdalena Sekura-Nowicka

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
- kontekst regionalnej polityki rozwoju	2
- opis regionu w kontekście ZSU 2030	4
2. Cele dokumentu	5
- cel główny	5
- cele szczegółowe	5
3. Wojewódzki Zespół Koordynacji jako element Koordynacji Wdrażania ZSU 2030 na poziomie regionu	6
4. Katalog działań planowanych lub już realizowanych w regionie - według tematów działania ZSU 2030	8
5. Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu	27
6. Działania wspierające, koordynacja, upowszechnianie (ze szczególnym uwzględnieniem działań realizowanych w ramach KPO)	27

Opracowanie:

Przedstawiciele Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji województwa wielkopolskiego

Poznań, wrzesień 2023 r. (ostatnia modyfikacja: 26.09.2024 r.)

1. Wprowadzenie

Kontekst regionalnej polityki rozwoju

Opracowanie ZPW ZSU2030 w Województwie Wielkopolskim wpisuje się w Plan rozwojowy tj. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, KPO, Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”, inwestycja A3.1.1: „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”, przedsięwzięcie: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”. Ponadto opracowanie ZPW ZSU2030 jest zgodne z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (rozporządzenie RRF) – ujęte w dokumencie rozwiązania mają za zadanie odpowiadać głównemu celowi RRF, tj. wpłyną na promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, w szczególności poprzez m.in. zwiększanie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, zwiększanie zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego Polski oraz przyczynianie się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych (zgodnie z 1. zasadą EFPS „każdy ma prawo do (...) uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą mu w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy”).

Zgodnie z załącznikiem do wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski celem reformy A3.1 jest m.in. „dostosowanie koordynacji kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się przez całe życie w regionach w celu wypracowania trwałych i skutecznych metod współpracy i interakcji między różnymi zainteresowanymi stronami w dziedzinie rozwoju umiejętności, które to strony wchodzi w skład różnych struktur zarządzania (takie jak instytucje oświatowe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców oraz samorządy terytorialne). Cel ten zostanie osiągnięty w drodze wprowadzenia w życie zmian w szeregu aktów ustawodawczych, po przeprowadzeniu procesu przeglądu istniejących mechanizmów koordynacji i w ścisłej współpracy z samorządami lokalnymi i terytorialnymi. Reforma przewiduje określenie praw i obowiązków regionów w zakresie koordynacji polityki w dziedzinie umiejętności oraz wzbogacania oferty instytucji uczenia się przez całe życie w oparciu o zoperacjonalizowane programy wdrażania (krajowych) Zintegrowanych Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym. Zmiany te obejmują prawne ustanowienie Wojewódzkich Zespołów Koordynacji (po jednym w każdym województwie) koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie; strukturę zarządzania uwzględniającą obowiązki regionów i partnerów społecznych; obowiązek przyjęcia zoperacjonalizowanych programów wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym (po jednym w każdym województwie) oraz aktualizacji programu co pięć lat, a także zapewnienia dostosowania oferty edukacyjnej do rozpoznanych potrzeb w zakresie umiejętności. Zmiany obejmują wprowadzenie przepisów dotyczących funkcjonowania biura koordynacji (zapewniającego usługi na rzecz Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji) oraz planu wdrażania dotyczącego monitorowania i ewaluacji.” Ponadto: „Zoperacjonalizowane programy wdrożeniowe krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 **obejmą wszystkie formy uczenia się**, w tym koordynację **kształcenia i szkolenia zawodowego** oraz **uczenia się przez całe życie**. Obejmą one plany działania w regionach na rzecz rozwoju szkolenia zawodowego, **uwzględniając transformację cyfrową i ekologiczną** oraz sprzyjanie **innowacjom**. Obejmą one **mechanizmy monitorowania i oceny**. Zoperacjonalizowane programy wdrożeniowe **nie naruszają instytucjonalnej autonomii instytucji szkolnictwa wyższego**” (s. 55 załącznika)

Zoperacjonalizowany Program Wdrażania ZSU 2030 dla Województwa Wielkopolskiego cechuje zgodność m.in. z:

- celami polityki UE - CP 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym,
- Europejskim Filarem Praw Socjalnych - 1. Kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie,
- Umową Partnerstwa - CP 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, obszar: edukacja i kompetencje,
- Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku - Wyzwanie 2. Rozwijanie i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego, CEL OPERACYJNY 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy,
- Regionalną Strategią Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030) – cele operacyjne 2.2. Rozwijanie współpracy nauki z biznesem, 4.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb branż przyszłości oraz 4.2. Poprawa kompetencji innowacyjnych w cyklu kształcenia i uczeniu się przez całe życie,
- Strategią pn. Wielkopolska edukacja 2023-2030 – cele szczegółowe C1: nowoczesna, dostosowana do realiów gospodarczych Wielkopolski edukacja i nauka, C2: efektywne zarządzanie edukacją; rekomendacje przede wszystkim 10.2., 10.3., 10.5., 10.6., 10.7., 10.8.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku (STRATEGIA WIELKOPOLSKA 2030)

Zbudowany w ramach projektu system koordynacji działań w województwie wielkopolskim przyczyni się do realizacji celu operacyjnego Strategii -1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy, kluczowy kierunek: Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy. Konieczne jest lepsze dopasowanie edukacji i kształcenia do wymagań stawianych przez współczesny rynek pracy, co wiąże się z rozwijaniem umiejętności uniwersalnych (pozwalających na ich wykorzystanie w wielu różnych profesjach), w tym umiejętności społecznych związanych ze współpracą i komunikacją, umiejętności językowych (edukacja dwujęzyczna), praktycznych, przedsiębiorczości, samodzielności, wspieraniem rozwoju talentów i indywidualnych zdolności, a także kwalifikacji i kompetencji, umiejętności w strategicznych branżach regionu i na potrzeby Przemysłu 4.0. Istotną kwestią jest także budowanie odpowiedniej motywacji w procesie uczenia się. Kolejnym kluczowym kierunkiem w ramach celu operacyjnego 1.3 jest wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym- wspieranie działań na rzecz kształcenia ustawicznego, promowanie korzyści z uczenia się przez całe życie, wdrażanie form uczenia się dorosłych. Trzecim kluczowym kierunkiem celu operacyjnego 1.3. jest nowoczesna infrastruktura dla edukacji, w tym TIK. By zapewnić wysoką jakość edukacji i kształcenia w Wielkopolsce należy wykorzystać możliwości technologii informacyjno-komunikacyjnych. Konieczne jest zatem wsparcie edukacji i kształcenia w zakresie dostępności do technologii TIK.

Regionalna Strategia Innowacji Dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030)

Założenia ZPW ZSU2030 dla WW wpisują się w cel strategiczny 4. Kadry nowoczesnej gospodarki i 5. Poprawa kompetencji innowacyjnych w cyklu kształcenia i uczenia się przez całe życie. Ponadto działania wpisują się w cel operacyjny: 4.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb branż przyszłości, 4.2. Poprawa kompetencji innowacyjnych w cyklu kształcenia i uczeniu się przez całe życie.

Opis regionu w kontekście ZSU 2030

Mocne strony:

- ❖ Szeroka oferta kształcenia wyższego oraz silny ośrodek akademicki
- ❖ Wysoki poziom przedsiębiorczości,
- ❖ Koncentracja firm i specjalizacji przekładająca się na dużą liczbę funkcjonujących organizacji klastrowych,
- ❖ Silne organizacje wspierające rzemiosło,
- ❖ Wysoki poziom aktywności społecznej, a tym samym kapitału społecznego,
- ❖ Wysokie wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności
- ❖ Duży rynek instytucji szkoleniowych, rozwój oferty studiów podyplomowych
- ❖ Gotowość do reagowania na zmieniającą się rzeczywistość i wyzwania stawiane w obszarze edukacji,
- ❖ Innowacyjność w podejmowanych działaniach,
- ❖ Zdolność do pozyskiwania znacznych środków z UE i możliwość realizowania różnych projektów na realizację działań edukacyjnych, w tym w zakresie kształcenia zawodowego,
- ❖ Niezależna weryfikacja efektów kształcenia.

Słabe strony:

- ❖ Nieadekwatny do potrzeb rynku profil kształcenia w szkołach zawodowych, koncentracja kształcenia zawodowego i branżowego w kilku zawodach,
- ❖ Programy nauczania niedostosowane do obecnych wymagań rynku pracy,
- ❖ Często zdezaktualizowane do wymagań rynku pracy kwalifikacje zawodowe kadry dydaktycznej,
- ❖ Niedobór nauczycieli kształcenia zawodowego (starzejąca się kadra),
- ❖ Niewystarczająca oferta kształcenia adresowana dla dorosłych (zwłaszcza w przypadku wzrostu zainteresowania szkolnictwem zawodowym),
- ❖ Niski udział mieszkańców w wieku 25+ w kształceniu ustawicznym i spadek aktywności edukacyjnej wraz z wiekiem;
- ❖ Konieczność zapewnienia ciągłej poprawy infrastruktury,
- ❖ Niska zdolność jednostek do pozyskiwania środków finansowych,
- ❖ Coraz radsze kształcenie w zawodach, dla których standardy organizacyjne i dydaktyczne są trudne do spełnienia,
- ❖ Nierównomierne zaangażowanie pracodawców w kształcenie kadr na potrzeby organizacji (dominują duże podmioty),
- ❖ Niski poziom innowacyjności regionu na tle regionów UE,
- ❖ Relatywnie niski poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

Szanse:

- ❖ Wzrost znaczenia wykształcenia zawodowego, zmiana w mentalności społeczeństwa - docenienie szkolnictwa zawodowego i potrzeby uczenia się przez całe życie,
- ❖ Wpływ rynku pracy, rozwój przemysłu i usług akumulujących wysoko wykwalifikowaną kadrę,

- ❖ Koordynacja działań w obszarze edukacji,
- ❖ Kontynuacja wsparcia nauczania dwujęzycznego, dualnego oraz rozwój innych kompetencji,
- ❖ Wykorzystanie środków unijnych w ramach programu regionalnego zgodnie z założeniami Strategii, zapewnienie spójnych priorytetów i kierunków działania w konkursach ogłaszanych w ramach FEW, także w obszarze projektów inwestycyjnych, zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy i gospodarki regionalnej,
- ❖ Rozwój współpracy B+R, w tym w ramach spółek celowych przy uczelniach wyższych,
- ❖ Nastawienie na rozwój i podział funduszy w oparciu o potrzeby lokalne (np. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, Lokalne Grupy Działania),
- ❖ Dostęp do szerokopasmowego Internetu, rozwój programów wspierających cyfryzację, cyfryzacja usług publicznych,
- ❖ Realizacja projektów partnerskich pozwalających na poszerzanie dostępu do źródeł finansowania zapewniających szerszą perspektywę wdrażania działań edukacyjnych,
- ❖ Zintegrowanie systemu szkolnictwa zawodowego z rynkiem pracy

Zagrożenia:

- ❖ Spadek zainteresowania pracodawców wsparciem procesu kształcenia małoletnich,
- ❖ Zmiany zawodów absolwentów, nietrafne wybory ścieżek kształcenia, przekładające się na odejście absolwentów od zawodu wyuczonego,
- ❖ Oszczędzanie na rozwoju kadr w okresach trudnej koniunktury gospodarczej – mentalność pracodawców,
- ❖ Zmiany społeczne i technologiczne,
- ❖ Zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa (wzrost populacji osób niemobilnych zawodowo i edukacyjnie),
- ❖ Niewystarczająca oferta kształcenia adresowana dla dorosłych,
- ❖ Niska dostępność wykwalifikowanej kadry,
- ❖ Ograniczanie współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie kształcenia,
- ❖ Wzrost liczby przepisów oświatowych w randze ustaw i rozporządzeń,
- ❖ „Starzenie się kwalifikacji”- w rezultacie osoby długotrwale bezrobotne mogą ostatecznie opuścić rynek pracy i korzystać wyłącznie z pomocy społecznej,
- ❖ Zmniejszająca się liczba nauczycieli zawodów i przedmiotów specjalistycznych,
- ❖ Brak weryfikacji jakości instytucji szkoleniowych,
- ❖ Niewystarczająca koordynacja działań edukacyjnych i inwestycyjnych, a także zbyt duże rozproszenie projektów.

2. Cele dokumentu

Cel główny

Celem głównym stworzenia Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 dla Województwa Wielkopolskiego jest opracowanie systemu koordynacji działań w województwie wielkopolskim, zorientowanych na wsparcie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych, oraz zaplanowanie ścieżki jego wdrożenia i planu działań monitorujących. Przyczyni się to do wzmocnienia dopasowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, zmian społecznych zachodzących w regionie oraz upowszechniania uczenia się przez całe życie.

Cel ten będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie w województwie realizacji polityki na rzecz rozwijania umiejętności;

- 2) skoordynowanie w województwie działań różnych podmiotów na rzecz rozwijania umiejętności.

Cele szczegółowe

- 1) zaplanowanie długofalowych działań na rzecz rozwijania umiejętności w województwie;
- 2) nawiązanie ścisłej współpracy przez podmioty, które:
 - a. określają kierunki działań na rzecz umiejętności w regionie o zasięgu subregionalnym i regionalnym,
 - b. dystrybuują środki finansowe na działania na rzecz umiejętności w regionie,
 - c. realizują działania na rzecz umiejętności w regionie,
 - d. monitorują stopień realizacji działań na rzecz umiejętności w regionie, w tym wykorzystanie środków finansowych;
- 3) zapewnienie dbałości o spójność polityki województwa na rzecz rozwijania umiejętności poprzez zaprojektowanie spójnej polityki regionalnej na rzecz rozwijania umiejętności w myśl idei uczenia się przez całe życie ukierunkowanej na dostosowanie oferty edukacyjnej do rozpoznanych potrzeb;
- 4) zapewnienie dbałości o inkluzję społeczną i zawodową osób w każdym wieku poprzez inicjowanie lub wspieranie działań mających na celu rozwijanie ich umiejętności na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego;
- 5) promowanie idei uczenia się przez całe życie w województwie m.in. w celu wzmocnienia świadomości społeczeństwa w kwestii znaczenia umiejętności dla osiągnięcia korzyści indywidualnych, gospodarczych i społecznych.

3. Wojewódzki Zespół Koordynacji jako element koordynacji wdrażania ZSU 2030 na poziomie regionu

Wojewódzki Zespół Koordynacji jako podmiot wspierający wdrażanie, koordynację i monitorowanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 w województwie wielkopolskim został powołany Uchwałą Nr 5659/2022 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 września 2022 roku. Zadania WZK obejmują przedstawianie Zarządowi Województwa Wielkopolskiego stanowisk, w tym opinii i rekomendacji, dotyczących inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie wielkopolskim w obszarze uczenia się przez całe życie. Powołanie WZK zostało ujęte/zaplanowane w opracowanym w ramach współpracy Województwa Wielkopolskiego z Ministerstwem Edukacji i Nauki Mechanizmie współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie dla województwa wielkopolskiego, który określa cele i zasady umożliwiające wspieranie wdrażania, koordynacji i monitorowania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (ZSU 2030) na poziomie regionalnym.

W skład Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji (WZK) dla województwa wielkopolskiego, będą wchodzić przedstawiciele pięciu filarów Krajowego Planu Odbudowy:

FILAR 1: OŚWIATA, tj. przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru kształcenia w województwie:

- 1) Urząd Marszałkowski: komórka odpowiedzialna za edukację,
- 2) wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli,
- 3) Kuratorium oświaty,
- 4) szkoły (podstawowe, ponadpodstawowe),
- 5) uczelnie.

FILAR 2: GOSPODARKA, tj. przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru rynku pracy w województwie:

- 1) Urząd Marszałkowski: komórka odpowiedzialna za gospodarkę, w tym współpracę z przedsiębiorcami,
- 2) Wojewódzki Urząd Pracy: komórka odpowiedzialna za rynek pracy,
- 3) wojewódzka jednostka wspierająca rozwój przedsiębiorczości (agencja rozwoju regionalnego),
- 4) regionalne organizacje zrzeszające pracodawców,
- 5) specjalne strefy ekonomiczne,
- 6) regionalne inteligentne specjalizacje.

FILAR 3: ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE, tj. przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru polityki rozwoju w województwie:

- 1) Urząd Marszałkowski: komórki odpowiedzialne za zarządzanie strategiczne, politykę rozwoju regionalnego.

FILAR 4: FUNDUSZE EUROPEJSKIE, tj. przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru zarządzania i wdrażania środków unijnych w województwie:

- 1) Urząd Marszałkowski: komórki odpowiedzialne za fundusze europejskie,
- 2) Wojewódzki Urząd Pracy: komórki odpowiedzialne za fundusze europejskie.

FILAR 5: DIALOG SPOŁECZNY, tj. przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru budowania relacji w województwie:

- 1) Konwent Powiatów,
- 2) Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego,
- 3) Wojewódzka Rada Rynku Pracy.

Zadania Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji, jako ciała doradczego, dla wspierania wdrażania, koordynacji i monitorowania ZSU 2030 w województwie wielkopolskim, będą obejmować przedstawianie Zarządowi Województwa Wielkopolskiego stanowisk, w tym opinii i rekomendacji, dotyczących inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie w obszarze polityki uczenia się przez całe życie, co będzie realizowane m.in. poprzez:

- 1) systematyczny przegląd inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie wielkopolskim w obszarze polityki uczenia się przez całe życie;
- 2) analizowanie kwestii, wpływających na politykę uczenia się przez całe życie w województwie wielkopolskim;
- 3) wspieranie działań służących efektywnemu wydatkowaniu w województwie wielkopolskim środków przeznaczonych na uczenie się przez całe życie.

Funkcjonowanie Wielkopolskiego Zespołu Koordynacji będzie opierać się na wymianie wiedzy, doświadczeń, propozycji rozwiązań kluczowych z punktu widzenia regionu podczas cyklicznych posiedzeń stacjonarnych.

Głównym celem organizacji cyklicznych posiedzeń WZK będzie wspieranie w województwie realizacji polityki na rzecz rozwijania umiejętności oraz koordynacja w województwie wielkopolskim działań różnych podmiotów na rzecz rozwijania umiejętności poprzez wymianę informacji na temat potrzeb, możliwości, sieci współpracy, dobrych praktyk, podejmowanie inicjatyw i kreowanie nowych rozwiązań ukierunkowanych na potrzeby i cele różnych podmiotów/instytucji oraz rozwoju Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w województwie.

Planowane są także wyjazdy członków WZK w regionie oraz poza region. W wyjazdach krajowych i zagranicznych przewiduje się udział średnio 2-3 przedstawicieli każdego filaru (członków WZK). W wyjazdach regionalnych przewiduje się udział większej liczby członków WZK (5-7 przedstawicieli każdego filaru). Celem wyjazdów jest nawiązanie współpracy wewnątrzregionalnej, ponadregionalnej oraz międzynarodowej, wymiana dobrych praktyk w zakresie integracji i koordynacji działań różnych podmiotów/środowisk w obszarze oraz konsolidacji przedsięwzięć aby promować ideę uczenia się przez całe życie. Członkowie WZK będą mieli okazję wymienić poglądy ze swoimi instytucjonalnymi odpowiednikami oraz poznać mechanizmy koordynacji i monitorowania działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie. Zdobyta w trakcie wyjazdów wiedza, doświadczenia oraz kontakty przyczynią się do poprawy jakości planowanych do realizacji działań na rzecz wspierania polityki edukacyjnej województwa wielkopolskiego, koordynacji działań w zakresie doradztwa zawodowego, promocji kształcenia zawodowego.

Na potrzeby organizacji obrad i całości funkcjonowania WZK na posiedzeniu 1 raz w roku wybierane będzie Prezydium WZK, w skład którego wchodzić będą co najmniej: przewodniczący, wiceprzewodniczący oraz sekretarz. Sposób wyboru prezydium WZK oraz sposób podejmowania decyzji zostaną określone w Regulaminie WZK.

4. Katalog działań planowanych i/lub już realizowanych w regionie

Tabela 1. prezentująca Obszary oddziaływania, Tematy działań oraz Kierunki działań ZSU 2030, w które wpisują się działania realizowane i planowane do realizacji w regionie w zakresie wdrażania ZSU 2030:

Obszar oddziaływania		Temat działania		Kierunek działania	
Nr	Nazwa	Nr	Nazwa	Nr	Nazwa
1	UMIEJĘTNOŚCI PODSTAWOWE, PRZEKROJOWE I ZAWODOWE DZIECI, MŁODZIEŻY i	1	Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań diagnozujących	1.1	wypracowanie i wdrażanie rozwiązań, w tym uwzględniających ICT i AI, w zakresie diagnozowania predyspozycji i umiejętności osób w każdym wieku
				1.2	upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie diagnozowania predyspozycji i umiejętności osób w każdym wieku

OSÓB DOROSŁYCH	predyspozycje i umiejętności dzieci, młodzieży i osób dorosłych	1.3	diagnozowanie potrzeb dotyczących wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny na przykład w zakresie badań przesiewowych, wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, instytucjonalnego, organizacyjnego, prawnego oraz wdrażanie rozwiązań w tym obszarze	
		1.4	diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomaganie rozwoju dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości osoby uczącej się	
		1.5	diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomaganie rodzin, między innymi poprzez wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, instytucjonalne, organizacyjne, prawne	
		1.6	diagnozowanie i wypracowanie rozwiązań służących wsparciu więzi rodzinnych i rodzicielskich	
	2	Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań na rzecz rozwoju umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz zawodowych dzieci, młodzieży i osób dorosłych	2.1	rozwijanie i upowszechnianie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się
			2.2	rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym:
				• rozwijanie umiejętności zarządzania wiedzą
				• wykorzystanie ICT i AI w ramach edukacji formalnej
				• rozwijanie umiejętności programowania w ramach edukacji formalnej
				• wzmacnianie świadomości i rozwijanie umiejętności wykorzystania technologii AI, w tym rozwijanie i promowanie etyki dotyczącej AI, na przykład w ramach szkolnych programów nauczania i programów studiów
				• opracowanie i upowszechnienie działań cyfrowych, w tym kursów online, w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami
				• wypracowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie indywidualizacji nauczania, między innymi poprzez wykorzystanie narzędzi cyfrowych
				• upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie indywidualizacji nauczania
				• opracowanie i wdrażanie materiałów dydaktycznych wspierających proces samokształcenia z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości psychofizycznych osób uczących się
	• rozwijanie publicznej oferty e-materiałów ukierunkowanych na rozwój umiejętności			
	• doskonalenie metod i sposobów oceniania oraz sprawdzania efektów uczenia się			
	• opracowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie monitorowania i zapewniania wysokiej jakości kształcenia osób o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych			
	• stworzenie i rozwijanie ogólnodostępnej bazy zasobów metodycznych do pracy z osobami o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych			
	• wspieranie dzieci, młodzieży i rodzin w zakresie integralnego rozwoju fizycznego, psychicznego, emocjonalnego i społecznego oraz rozwoju więzi			

		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, w zakresie integralnego rozwoju fizycznego, psychicznego, emocjonalnego i społecznego oraz rozwoju więzi międzypokoleniowych
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie umiejętności osób zdolnych w kierunku pełnego wykorzystania ich talentów, które nie jest możliwe w standardowych formach pracy szkolnej
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie środowiska rodzinnego uczniów zdolnych w zakresie rozwijania ich umiejętności i talentów
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie dzieci, młodzieży i rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym w zakresie rozwijania umiejętności, w tym wyrównywanie szans dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin o deficytach środowiskowych i ekonomicznych
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie umiejętności osób z różnorodnymi trudnościami w uczeniu się oraz ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia fizycznego i psychicznego
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie umiejętności cudzoziemców i obywateli polskich powracających z zagranicy
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie umiejętności osób narażonych na wykluczenie społeczne i zawodowe
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie wychowawczej i społecznej funkcji szkoły
		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie wychowawczej, edukacyjnej i więziotwórczej funkcji rodziny
		2.3 zwiększanie uczestnictwa osób dorosłych, w tym zwłaszcza nisko wykwalifikowanych lub z niskimi umiejętnościami podstawowymi, w procesie uczenia się przez całe życie (edukacja formalna, pozaformalna, uczenie się nieformalne i uczenie się w miejscu pracy)
		2.4 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych rozwiązań na rzecz powrotu opiekunów osób zależnych na rynek pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań kierowanych do kobiet
		2.5 wzmacnianie współpracy instytucji szkolnictwa wyższego i nauki z instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej
		2.6 wzmacnianie współpracy międzyuczelnianej na poziomie krajowym i międzynarodowym, w tym mobilności osób uczących się
		2.7 popularyzacja nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżynieryjno-technicznych i sztuki w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym wyposażenie/doposażenie szkół, placówek systemu oświaty, uczelni
		2.8 promowanie kooperacji między naukami ścisłymi a naukami społecznymi i humanistycznymi
		2.9 popularyzacja wśród dziewcząt i kobiet nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych jako kierunków kształcenia i specjalizacji zawodowej
3	Wspieranie rozwoju kapitału społecznego na rzecz rozwoju umiejętności w ramach edukacji formalnej,	3.1 wykorzystanie potencjału społeczności lokalnej, w tym lokalnych instytucji i organizacji, na rzecz aktywizacji edukacyjnej, zawodowej i prorodzinnej mieszkańców
		3.2 wspieranie rodzin w budowaniu rodzinnego kapitału społecznego, w tym realizacji funkcji więziotwórczej, opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej

		pozaformalnej i uczenia się nieformalnego	3.3	promowanie wartości rodzinnych, społecznych, obywatelskich i kulturowych	
			3.4	wspieranie tradycyjnych i tworzenie nowych ról społecznych seniorów	
			3.5	zwiększanie zaangażowania dzieci, młodzieży i osób dorosłych w życie publiczne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności dialogu i współpracy • kształtowanie postaw poszanowania dla innych, zaufania oraz rozumienia złożoności kulturowej i historycznej świata • usprawnianie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami • rozwijanie znajomości oraz umiejętności stosowania w codziennym życiu podstawowych dla obywatela aktów prawnych oraz budowanie świadomości znaczenia prawa dla kształtowania poczucia bezpieczeństwa obywateli i budowania prawidłowych relacji między nimi • rozwijanie i wzmacnianie form aktywności obywatelskiej, między innymi poprzez promowanie wolontariatu • promowanie zaangażowania rodzin na rzecz budowania więzi lokalnych • podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwijanie świadomości narodowej i kulturowej 	
			3.6	wspieranie współpracy instytucji i organizacji zajmujących się rozwojem umiejętności na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym	
2	ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI W EDUKACJI FORMALNEJ – KADRY ZARZĄDZAJĄCE	4	Wspieranie kadr zarządzających w edukacji formalnej w tworzeniu warunków dla rozwoju umiejętności	4.1	rozwijanie umiejętności przywódczych osób odpowiedzialnych za zarządzanie instytucjami edukacji formalnej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności doboru nowych kadr • rozwijanie umiejętności uzewnętrzniania potencjału pracowników • zarządzanie procesami podejmowania decyzji i przepływu informacji umożliwiającymi tworzenie uczącej się organizacji • rozwijanie umiejętności prowadzenia negocjacji i mediacji w celu rozwiązywania konfliktów
			4.2	wspieranie osób odpowiedzialnych za zarządzanie instytucjami edukacji formalnej w realizacji zadań administracyjnych i zarządzanie procesami edukacyjnymi, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności stosowania przepisów prawa oraz tworzenia aktów wewnętrznych • rozwijanie umiejętności planowania, pozyskiwania i zarządzania środkami finansowymi • rozwijanie umiejętności planowania projektów edukacyjnych, zarządzania projektami krajowymi i zagranicznymi oraz środkami finansowymi tych projektów • wsparcie w tworzeniu i udziale w sieciach wsparcia i współpracy na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym • rozwijanie umiejętności wykorzystywania rezultatów badań naukowych w procesie planowania pracy instytucji edukacji formalnej i pozaformalnej 	

			4.3	przygotowanie i rozwój narzędzi monitoringu i ewaluacji we wspieraniu funkcjonowania instytucji edukacji formalnej
			4.4	wspieranie współpracy: <ul style="list-style-type: none"> • pomiędzy instytucjami edukacji formalnej • instytucji edukacji formalnej z instytucjami edukacji pozaformalnej i pracodawcami, jednostkami samorządu terytorialnego i innymi instytucjami na rzecz rozwijania umiejętności
			4.5	modernizacja/doposażenie/wyposażenie szkół i innych jednostek systemu oświaty oraz uczelni, w tym niwelowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i dydaktycznych w celu zwiększenia dostępności do oferty edukacyjnej dla osób doświadczających ograniczeń w funkcjonowaniu, w szczególności uwarunkowanych niepełnosprawnością
			4.6	stwarzanie warunków do potwierdzania umiejętności osób uczących się, wykraczających poza podstawę programową lub program studiów
			4.7	rozwijanie krajowej i zagranicznej oferty i podnoszenie jakości praktyk i staży dla kadry zarządzającej w edukacji formalnej
			4.8	upowszechnianie mobilności krajowej i międzynarodowej kadry zarządzającej
	5	Wspieranie kadr zarządzających w edukacji formalnej w zakresie zarządzania umiejętnościami kadry uczącej	5.1	rozwijanie oferty doskonalenia zawodowego w zakresie zarządzania potencjałem umiejętności kadry uczącej, między innymi organizacja pracy kadry uczącej i stwarzanie optymalnych warunków do rozwoju, zarządzanie umiejętnościami kadry uczącej, zarządzanie czasem
			5.2	rozwijanie umiejętności kadry zarządzającej w zakresie stwarzania warunków dla doskonalenia zawodowego w zakresie umiejętności dydaktycznych i metodycznych kadry uczącej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie merytoryczne w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzenia zajęć • wspieranie w przygotowaniu programów nauczania i programów studiów • wspieranie w upowszechnianiu metod nauczania sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności • rozwijanie doradztwa metodycznego
			5.3	rozwijanie umiejętności planowania, monitorowania i ewaluacji procesów edukacyjnych
			5.4	rozwijanie umiejętności kadry zarządzającej w zakresie wspierania kadry uczącej w autoewaluacji oraz korzystaniu z jej wyników dla doskonalenia własnej pracy
			5.5	rozwijanie umiejętności kadry zarządzającej w zakresie wspierania kadry uczącej w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym i radzeniu sobie w takich sytuacjach
			5.6	rozwijanie kultury pracy sprzyjającej współpracy i zespołowości oraz interdyscyplinarności, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wzajemne uczenie się • coaching, tutoring, mentoring

				<ul style="list-style-type: none"> • koleżeńskie obserwacje zajęć 	
				<ul style="list-style-type: none"> • superwizje 	
				<ul style="list-style-type: none"> • korzystanie z różnorodnych metod i źródeł danych służących do oceny pracy i wsparcia kadry uczącej 	
				<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z podmiotami zewnętrznymi, w tym z placówkami systemu oświaty 	
			5.7	rozwijanie umiejętności kadry zarządzającej w zakresie wspierania kadry uczącej w godzeniu życia zawodowego z osobistym	
			5.8	rozwijanie umiejętności kadry zarządzającej w zakresie wspierania kadry uczącej w rozwijaniu relacji interpersonalnych ze wszystkimi uczestnikami procesu uczenia, między innymi współpraca międzypokoleniowa, z rodzicami/opiekunami uczniów i środowiskiem lokalnym	
			5.9	rozwijanie umiejętności kadry zarządzającej w zakresie wspierania kadry uczącej w wykorzystaniu ICT i AI w pracy dydaktycznej i wychowawczej	
3	ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI W EDUKACJI FORMALNEJ – KADRY UCZĄCE	6	Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych kadr uczących w edukacji formalnej	6.1	rozwijanie umiejętności zarządzania własnym rozwojem i karierą zawodową, z uwzględnieniem życia rodzinnego i osobistego
				6.2	rozwijanie wsparcia dydaktycznego i metodycznego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie merytoryczne w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć • wspieranie w rozwijaniu umiejętności stosowania aktywizujących metod, narzędzi i form nauczania adekwatnych do realizowanych programów nauczania lub programów studiów oraz możliwości i potrzeb osób uczących się • wspieranie w upowszechnianiu metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności • wspieranie w przygotowaniu programów nauczania i programów studiów • doradztwo metodyczne • coaching, tutoring, mentoring
				6.3	upowszechnianie krajowych i międzynarodowych dobrych praktyk pracy dydaktycznej i wychowawczej
				6.4	upowszechnianie autoewaluacji oraz korzystania z jej wyników dla doskonalenia własnej pracy
				6.5	rozwijanie oferty doskonalenia zawodowego w zakresie znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami w pracy dydaktycznej, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
				6.6	tworzenie i wzmacnianie formalnych i nieformalnych sieci wsparcia kadry uczącej
				6.7	wspieranie w zakresie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu
				6.8	rozwijanie umiejętności podnoszenia kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej osób uczących się
				6.9	Rozwijanie umiejętności w zakresie instruktażowego projektowania szkoleń, metodyki zdalnego nauczania w oparciu o e-learning, blended learning, platformy szkoleniowe, webinaria, grywalizację oraz MOOC-i

			6.10	rozwijanie umiejętności prowadzenia negocjacji i mediacji w celu rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym, akademickim i w ich otoczeniu
			6.11	rozwijanie umiejętności pracy/współpracy, w tym:
				• z rodzicami/opiekunami uczniów i innych osób uczących się
				• ze społecznością lokalną (mieszkańcami, instytucjami/organizacjami)
				• ze zdolnym uczniem, słuchaczem, studentem, doktorantem, uczestnikiem studiów podyplomowych, uczestnikiem pozaszkolnej formy kształcenia ustawicznego
				• z uczniami, słuchaczami, studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych i uczestnikami pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym
				• z uczniami i rodzicami/opiekunami uczniów zagrożonych przedwczesnym kończeniem nauki
				• z doradcami zawodowymi z publicznych służb zatrudnienia
				• z uczniami, słuchaczami, studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych i uczestnikami pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego z różnorodnymi trudnościami w uczeniu się oraz ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia fizycznego i psychicznego
				• z cudzoziemskimi i powracającymi z zagranicy polskimi uczniami, słuchaczami, studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych i uczestnikami pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego
				• z osobami dorosłymi
			6.12	wspieranie kadr akademickich w rozwijaniu umiejętności dydaktycznych i metodycznych kierowanych do innych niż studenci grup odbiorców
			6.13	rozwijanie umiejętności w zakresie edukacji włączającej, patriotycznej, prorodzinnej, międzykulturowej, międzypokoleniowej, obywatelskiej, zdrowotnej, ekologicznej i ekonomicznej
			6.14	rozwijanie umiejętności instruktazowego projektowania form doskonalenia zawodowego, metodyki zdalnego nauczania, między innymi w oparciu o e-learning, blended learning, platformy szkoleniowe, webinaria, grywalizację oraz MOOC-i
			6.15	rozwijanie krajowej i zagranicznej oferty oraz podnoszenie jakości praktyk i staży
			6.16	upowszechnianie mobilności krajowej i międzynarodowej kadry uczącej
			6.17	rozwijanie umiejętności planowania projektów edukacyjnych, zarządzania projektami krajowymi i zagranicznymi, a także środkami finansowymi tych projektów
			6.18	wzmocnienie oferty doskonalenia w zakresie rozwijania umiejętności posługiwania się językiem obcym przez kadre uczącą
			6.19	upowszechnianie tworzenia szkół ćwiczeń
			6.20	wzmocnienie oferty doskonalenia w kontekście potrzeb związanych z zapewnieniem wysokiej jakości edukacji włączającej, na przykład:

			superwizje, kursy w formule online, budowanie zasobów materiałów metodycznych
			6.21 wspieranie działań placówek doskonalenia nauczycieli między innymi w zakresie doradztwa metodycznego, ICT i AI
			6.22 wspieranie w przygotowaniu opisu i włączenia do ZSK kwalifikacji związanych z pracą kadr uczących
	7	Wspieranie i rozwijanie procesów nadawania uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela i funkcjonowania w zawodzie	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela
			7.2 rozwijanie możliwości przygotowania do wykonywania zawodu:
			• nauczyciela przedmiotów zawodowych – dla studentów wszystkich kierunków
			• nauczyciela przedmiotów zawodowych szkolnictwa artystycznego – dla studentów uczelni artystycznych
			7.3 wzmocnienie komponentu doradztwa zawodowego dla studentów na kierunkach przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela
			7.4 monitorowanie, ewaluowanie i doskonalenie procesów przygotowania zawodowego nauczycieli
			7.5 zwiększanie atrakcyjności i podnoszenie prestiżu zawodu nauczyciela
			7.6 monitorowanie, ewaluowanie i doskonalenie pracy nauczycieli
			7.7 prowadzenie badań w obszarze formalnych i nieformalnych uwarunkowań pracy nauczycieli
			7.8 rozwijanie umiejętności niezbędnych do właściwego przygotowania kadr uczących w miejscu pracy (instruktorów, opiekunów praktyk)
	8	Rozwijanie kultury pracy szkoły opartej na współpracy, zespołowości i interdyscyplinarności	8.1 wypracowanie i wdrażanie innowacyjnych form, metod i narzędzi pracy kadr uczących w edukacji formalnej, adekwatnych do wyzwań współczesnej edukacji i zmieniającej się roli nauczyciela w zróżnicowanym społeczeństwie;
			8.2 adaptacja zawodowa nauczycieli
			8.3 rozwijanie zespołowego charakteru pracy kadr uczących w edukacji formalnej, w tym:
			• wzajemne uczenie się od siebie
			• coaching, tutoring, mentoring
			• koleżeńskie obserwacje lekcji
			• superwizja
			8.4 korzystanie z różnorodnych metod i źródeł danych służących do oceny efektywności pracy i wsparcia kadr uczących w edukacji formalnej
			8.5 rozwijanie współpracy międzyprzedmiotowej w celu realizacji podstawy programowej
			8.6 rozwijanie umiejętności kadry uczącej w edukacji formalnej i personelu niepedagogicznego w zakresie współpracy z rodzicami/opiekunami uczniów i szerszym otoczeniem społecznym szkoły, współpracy międzypokoleniowej

			8.7	określenie roli i zadań personelu niepedagogicznego wspierającego pracę kadr uczących w edukacji formalnej	
			8.8	wspieranie cyfryzacji procesów uczenia, w tym:	
				<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie umiejętności w zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość 	
				<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie rozwiązań dla uruchomienia egzaminów w formule online oraz multimedialnych zadań egzaminacyjnych 	
				<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie i upowszechnianie rozwiązań informatycznych dla wsparcia edukacyjno-specjalistycznego (na przykład: e-świadectwa, aplikacja mobilna dla uczniów pozwalająca przeglądać własne wyniki egzaminów zewnętrznych, system porównywania pracy szkół) 	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie oferty szkoleniowej dotyczącej wagi pozyskiwania, gromadzenia, analizy, przetwarzania i świadomego wykorzystywania danych oraz budowania świadomości i rozumienia technologii AI 			
		9	Rozwijanie umiejętności kadr kształcących i doskonalących kadry uczące w edukacji formalnej	9.1	rozbudowa oferty doskonalenia zawodowego kadry kształcącej i doskonalącej z zakresu:
					<ul style="list-style-type: none"> najnowszych teorii pedagogicznych, psychologicznych, socjologicznych i wyników badań edukacyjnych
					<ul style="list-style-type: none"> znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi i skutecznymi metodami i technikami w pracy dydaktycznej, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
					<ul style="list-style-type: none"> przygotowania psychologicznego, rozwijania umiejętności interpersonalnych, umiejętności doradczych
<ul style="list-style-type: none"> wypracowania i wdrażania rozwiązań w zakresie rozwijania umiejętności zindywidualizowanej pracy wychowawczej i dydaktycznej 					
<ul style="list-style-type: none"> dydaktyki akademickiej 					
<ul style="list-style-type: none"> projektowania kształcenia i doskonalenia nauczyciela z wykorzystaniem instruktazowego projektowania szkoleń, metodyki zdalnego nauczania, między innymi w oparciu o e-learning, blended learning, platformy szkoleniowe, webinaria, grywalizację oraz MOOC-i 					
9.2	wzmacnianie mobilności krajowej i międzynarodowej kadry kształcącej i doskonalącej nauczycieli				
10	Rozwijanie praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla studentów wszystkich kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela	10.1	opracowanie i wdrażanie standardów realizacji praktyk i staży		
			10.2	wspieranie, w celu organizacji praktyk i staży, współpracy uczelni kształcących do zawodu nauczyciela ze szkołami i innymi jednostkami systemu oświaty, pracodawcami, instytucjami	
			10.3	upowszechnianie mobilności krajowej i międzynarodowej studentów na kierunkach przygotowujących do pracy w zawodzie nauczyciela	
4	ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI POZA EDUKACJĄ FORMALNĄ	11	Wspieranie rodzin w zakresie opieki, wychowania i	11.1	upowszechnienie korzystania ze wsparcia instytucjonalnego w opiece, wychowaniu i rozwoju umiejętności dzieci i młodzieży
				11.2	upowszechnienie korzystania ze wsparcia instytucjonalnego w opiece i rozwoju umiejętności dorosłych osób zależnych

		rozwoju umiejętności	11.3	rozwijanie istniejącej i tworzenie nowej oferty instytucjonalnej dla opiekunów dorosłych osób zależnych, w tym wspieranie kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej
			11.4	rozwijanie istniejącej i tworzenie nowej oferty instytucjonalnej dla rodziców/opiekunów, w tym wspieranie kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej
			11.5	rozwijanie istniejącej i tworzenie nowej oferty instytucjonalnej dla opiekunów dorosłych osób zależnych w zakresie umiejętności niezbędnych do dobrego wykonywania funkcji opiekuńczych
			11.6	rozwijanie istniejącej i tworzenie nowej oferty instytucjonalnej dla rodziców/opiekunów w zakresie umiejętności rodzicielskich
			11.7	tworzenie i realizacja programów społecznych nakierowanych na wsparcie umiejętności dzieci, młodzieży i dorosłych osób zależnych
			11.8	wspieranie rodzin w łączeniu pracy zawodowej i życia rodzinnego oraz osobistego
			11.9	rozwijanie istniejących i inicjowanie nowych działań na rzecz ułatwienia powrotu opiekunów osób zależnych na rynek pracy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb kobiet
	12	Wspieranie kadr zarządzających i uczących w edukacji pozaformalnej i wspierających uczenie się nieformalne	12.1	rozwijanie umiejętności przywódczych kadr zarządzających, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności doboru nowych kadr • rozwijanie umiejętności uzewnętrzniania potencjału pracowników • zarządzanie procesami podejmowania decyzji i przepływu informacji umożliwiającymi tworzenie uczącej się organizacji • rozwijanie umiejętności prowadzenia negocjacji i mediacji w celu rozwiązywania konfliktów
			12.2	wspieranie realizacji przez kadry zarządzające zadań administracyjnych i zarządzania procesami edukacyjnymi, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • znajomość regulacji prawnych systemu edukacji • umiejętność planowania, pozyskiwania i zarządzania środkami finansowymi • tworzenie i udział w sieciach wsparcia i współpracy (na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym)
			12.3	przygotowanie i rozwój mechanizmów wykorzystania narzędzi monitoringu i ewaluacji we wspieraniu funkcjonowania instytucji edukacji pozaformalnej
			12.4	wspieranie współpracy: <ul style="list-style-type: none"> • pomiędzy instytucjami edukacji pozaformalnej • instytucjami edukacji pozaformalnej z instytucjami edukacji formalnej, pracodawcami i instytucjami rynku pracy
			12.5	rozwijanie oferty doskonalenia zawodowego w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • stosowania aktów prawnych • umiejętności diagnostycznych i doradczych

			<ul style="list-style-type: none"> • umiejętności interpersonalnych
			<ul style="list-style-type: none"> • umiejętności dydaktycznych i metodycznych
			<ul style="list-style-type: none"> • znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami w rozwijaniu umiejętności, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
			<ul style="list-style-type: none"> • instruktażowego projektowania szkoleń, metodyki zdalnego nauczania, między innymi w oparciu o e-learning, blended learning, platformy szkoleniowe, webinaria, grywalizację oraz MOOC-i
			<ul style="list-style-type: none"> • edukacji włączającej, patriotycznej, prorodzinnej, międzykulturowej, międzypokoleniowej, obywatelskiej, zdrowotnej, ekologicznej i ekonomicznej
			<ul style="list-style-type: none"> • projektowania i wdrażania innowacji w obszarze rozwoju umiejętności
		12.6	upowszechnianie autoewaluacji i korzystania z jej wyników dla doskonalenia własnej pracy
		12.7	rozwijanie umiejętności pracy/współpracy z osobami: <ul style="list-style-type: none"> • zdolnymi • zagrożonymi przedwczesnym kończeniem nauki • o niskim statusie społeczno-ekonomicznym • zamieszkującymi na terenach defaworyzowanych i wykluczonych przestrzennie • z różnorodnymi trudnościami w uczeniu się i ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia fizycznego i psychicznego • z imigrantami oraz z obywatelami polskimi powracającymi z zagranicy • ze wszystkich grup niedostosowanych społecznie i wykluczonych społecznie
		12.8	rozwijanie oferty, metod i narzędzi pracy z różnymi grupami odbiorców, między innymi poprzez street-working, youth-working, wolontariat, uczenie się seniorów i wykorzystanie potencjału seniorów do wsparcia rozwoju innych grup
		12.9	rozwijanie krajowej oraz zagranicznej oferty praktyk i staży, podnoszenie ich jakości
		12.10	promowanie udziału w praktykach i stażach
		12.11	upowszechnianie mobilności krajowej i międzynarodowej
		12.12	wzmacnianie sieci wsparcia i współpracy kadr uczących
		12.13	przygotowanie opisów kwalifikacji związanych z funkcjonowaniem kadr oraz włączanie tych kwalifikacji do ZSK
		12.14	rozbudowa oferty doskonalenia zawodowego kadry kształcącej i doskonalącej kadry uczące w edukacji pozaformalnej między innymi z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • najnowszych teorii pedagogicznych (w tym andragogicznych i geragogicznych), psychologicznych, socjologicznych oraz wyników badań na rzecz rozwoju umiejętności i nauczanej dyscypliny

		<ul style="list-style-type: none"> • znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami w pracy dydaktycznej, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
		<ul style="list-style-type: none"> • przygotowania psychologicznego, pedagogicznego, socjologicznego
		<ul style="list-style-type: none"> • rozwijania umiejętności interpersonalnych
		<ul style="list-style-type: none"> • dydaktyki akademickiej
		<ul style="list-style-type: none"> • projektowania kształcenia i doskonalenia nauczycieli z wykorzystaniem instruktażowego projektowania szkoleń, metodyki zdalnego nauczania, między innymi w oparciu o e-learning, blended learning, platformy szkoleniowe, webinaria, grywalizację oraz MOOC-i
		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenia badań naukowych w obszarze uczenia się
	12.15	upowszechnienie mobilności krajowej i międzynarodowej kadry kształcącej i doskonalącej kadry zarządzające i uczące w edukacji pozaformalnej;
	12.16	doposażenie/wyposażenie placówek edukacji pozaformalnej, w tym niwelowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i dydaktycznych w celu zwiększenia dostępności do oferty edukacyjnej dla osób doświadczających ograniczeń w funkcjonowaniu, w szczególności uwarunkowanych niepełnosprawnością
13		<p>13.1 rozwijanie świadomości kadr w zakresie znaczenia własnej pracy dla rozwoju umiejętności odbiorców usług instytucji</p> <p>13.2 rozwijanie umiejętności pracy/współpracy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z rodzicami/opiekunami dzieci i młodzieży • ze społecznością lokalną • z osobami i rodzinami o niskim statusie społeczno-ekonomicznym • z osobami z niepełnosprawnościami i ich rodzinami • z osobami z grup niedostosowanych i wykluczonych społecznie i ich rodzinami • z cudzoziemcami i ich rodzinami <p>13.3 rozwijanie umiejętności intra- i interpersonalnych</p> <p>13.4 rozwijanie umiejętności prowadzenia negocjacji i mediacji w celu rozwiązywania konfliktów</p> <p>13.5 rozwijanie współpracy z instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej</p> <p>13.6 rozwijanie umiejętności w zakresie edukacji prorodzinnej, międzykulturowej, międzypokoleniowej, obywatelskiej, zdrowotnej i ekonomicznej</p> <p>13.7 rozwijanie oferty doskonalenia zawodowego w zakresie umiejętności opiekuńczych, wychowawczych i rozwoju umiejętności</p> <p>13.8 upowszechnianie autoewaluacji i wykorzystania jej wyników dla doskonalenia własnej pracy</p> <p>13.9 wspieranie w zakresie własnej kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej, między innymi przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu</p> <p>13.10 rozwijanie umiejętności w zakresie podnoszenia kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej odbiorców działań</p>
		<p>Wspieranie kadr instytucji spoza systemu edukacji formalnej i pozaformalnej (realizujących zadania z zakresu opieki, wychowania i edukacji) w zakresie rozwoju umiejętności</p>

5	ROZWIJANIE I WYKORZYSTANIE UMIEJĘTNOŚCI W MIEJSCU PRACY	14	Wspieranie rozwoju zarządzania kapitałem ludzkim w miejscu pracy	14.1	tworzenie, wdrażanie i monitorowanie strategii zarządzania kapitałem ludzkim
				14.2	podnoszenie umiejętności przywódczych kadry zarządzającej w tym:
					• rozwijanie umiejętności doboru nowych kadr
					• rozwijanie umiejętności uzewnętrzniania potencjału pracowników
					• zarządzanie procesami podejmowania decyzji i przepływu informacji umożliwiającymi tworzenie uczącej się organizacji
				14.3	podnoszenie umiejętności zarządzania zasobami ludzkimi, w tym zarządzania wiekiem i zarządzania różnorodnością
					14.4
				14.5	rozwijanie istniejących i tworzenie nowych narzędzi diagnozowania zapotrzebowania na umiejętności w miejscu pracy
				14.6	wspieranie kadr zarządzających w tworzeniu warunków do rozwoju umiejętności i optymalnego ich wykorzystania w miejscu pracy
				14.7	wspieranie kadr zarządzających w tworzeniu warunków do godzenia życia zawodowego i osobistego, w tym rodzinnego
				14.8	wspieranie w inwestowaniu w rozwój umiejętności pracowników
14.9	wspieranie budowania relacji interpersonalnych wśród pracowników				
14.10	wspieranie sieci pracowników i promowanie współpracy na poziomie sektora oraz współpracy międzysektorowej				
14.11	wspieranie sieci pracodawców i promowanie współpracy na poziomie sektora oraz współpracy międzysektorowej				
15	Wykorzystanie wysokoefektywnych praktyk pracy dla rozwoju umiejętności (HPWP)	15.1	upowszechnianie wiedzy na temat metod wykorzystania umiejętności i wysokoefektywnych praktyk pracy		
		15.2	wspieranie organizacji i kadry zarządzającej we wdrażaniu wysokoefektywnych praktyk pracy uwzględniających umiejętności pracowników, ich potencjał i predyspozycje oraz uwarunkowania osobiste, w tym rodzinne		
			15.3	upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie wykorzystania umiejętności i wysokoefektywnych praktyk pracy	
		15.4	zwiększanie zaangażowania pracowników we wdrażanie wysokoefektywnych praktyk pracy		
16	Rozwijanie umiejętności pracowników	16.1	wspieranie motywacji pracowników do rozwoju umiejętności		
		16.2	promowanie i wspieranie uczenia się w miejscu pracy, w tym:		
			• wsparcie w rozpoznawaniu potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego i korzystania z wysokiej jakości tego typu usług		
			• rozwijanie elastycznych form uczenia się, w tym: coachingu, tutoring, mentoringu pracowniczego		

			16.3	rozwijanie współpracy pracodawców z instytucjami uprawnionymi do nadawania kwalifikacji, między innymi w zakresie rozwijania innowacyjnych narzędzi oraz rozwiązań do potwierdzania umiejętności i osiągnięć zawodowych pracowników w miejscu pracy, na przykład tzw. microcredentials lub digital badges	
6	DORADZTWO ZAWODOWE	17	Rozwijanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych	17.1	opracowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie diagnozowania predyspozycji, potrzeb zawodowych i zasobów odbiorców usług doradczych
				17.2	rozwijanie istniejących i tworzenie nowych metod i narzędzi wykorzystywanych w doradztwie zawodowym, z uwzględnieniem zróżnicowania potrzeb edukacyjnych osób uczących się
				17.3	rozwijanie istniejących i tworzenie nowych działań w obszarze doradztwa, możliwych do zastosowania w edukacji formalnej i pozaformalnej, instytucjach rynku pracy i polityki społecznej
				17.4	włączanie rodziców/opiekunów uczniów do korzystania z doradztwa zawodowego przy kształtowaniu aspiracji edukacyjnych i zawodowych dzieci
				17.5	wdrażanie rozwiązań w zakresie wspierania procesów przejścia pomiędzy etapami kształcenia, w tym przejścia z systemu oświaty do kształcenia na poziomie wyższym oraz wejścia na rynek pracy
				17.6	rozwijanie i tworzenie nowych metod i narzędzi do monitorowania i ewaluowania doradztwa
				17.7	upowszechnianie korzystania z doradztwa zawodowego na każdym etapie życia, w tym integracja działań w zakresie doradztwa zawodowego realizowanego w instytucjach systemu edukacji oraz rynku pracy
		18	Przygotowanie i doskonalenie kadr dla doradztwa zawodowego	18.1	przygotowanie kadr do realizacji doradztwa zawodowego kierowanego do zróżnicowanych grup odbiorców
				18.2	wspieranie w przygotowaniu opisu i włączenia do ZSK kwalifikacji związanych z pracą doradcy zawodowego
				18.3	doskonalenie zawodowe doradców zawodowych, w tym upowszechnianie korzystania z różnorodnych metod, narzędzi i źródeł danych wspierających realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego
				18.4	wspieranie w zakresie kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej doradców, między innymi przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu
				18.5	rozwijanie krajowej i zagranicznej oferty oraz podnoszenie jakości praktyk i staży dla doradców zawodowych
				18.6	rozwijanie narzędzi internetowych wspierających realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego
				18.7	rozwijanie istniejących i tworzenie nowych sieci doradców zawodowych na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym
				18.8	koordynowanie, na poziomie regionalnym i lokalnym, usług z zakresu doradztwa zawodowego świadczonych przez różne podmioty (na przykład szkoły, urzędy pracy)
		19	Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o	19.1	rozwijanie systemu prognozowania zapotrzebowania na umiejętności, kwalifikacje i zawody, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie istniejących i tworzenie nowych rozwiązań organizacyjnych

		zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym	<ul style="list-style-type: none"> • integracja i rozbudowa istniejących oraz tworzenie nowych metod i narzędzi diagnozowania • opracowanie i wdrażanie standardów przetwarzania informacji, wynikających z diagnoz bieżących i analiz megatrendów, wyników badań przekrojowych oraz modelowania prorozwojowego, z uwzględnieniem różnic terytorialnych
			19.2 rozwijanie systemu informowania o aktualnym i przyszłym zapotrzebowaniu na umiejętności, kwalifikacje i zawody
			19.3 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych rozwiązań w zakresie monitorowania karier absolwentów
7	WSPÓŁPRACA PRACODAWCÓW Z EDUKACJĄ FORMALNĄ I POZAFORMALNĄ	20 Rozwijanie współpracy pomiędzy pracodawcami a instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej	20.1 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych form współpracy na każdym etapie kształcenia, szkolenia i egzaminowania
			20.2 wspieranie rozwiązań organizacyjnych i finansowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie instytucji i organizacji wzmacniających współpracę między pracodawcami a instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej • opracowanie i wdrażanie, we współpracy z branżowymi organizacjami pracodawców, rozwiązań systemowych rozwijających współpracę, między innymi poprzez organizację branżowych konkursów umiejętności zawodowych
			20.3 promowanie istniejących i tworzenie nowych rozwiązań motywujących pracodawców do zwiększania zakresu współpracy z instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej
			20.4 wykorzystanie platform edukacyjnych uwzględniających wymianę informacji pomiędzy pracodawcami a instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej
			20.5 wspieranie pracodawców w przygotowywaniu opisów kwalifikacji rynkowych oraz włączanie kwalifikacji rynkowych do ZSK
			20.6 wspieranie pracodawców, w tym instruktorów i opiekunów praktyk, w zakresie przygotowania do pracy z uczniem lub studentem realizującym kształcenie praktyczne w rzeczywistych warunkach pracy
			21 Rozwijanie jakościowe i ilościowe praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla osób uczących się w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej
		21.2 promowanie udziału w praktykach i stażach	
		21.3 upowszechnianie mobilności krajowej i międzynarodowej	
		22 Rozwijanie jakościowe i ilościowe praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla kadry kształcącej	22.1 rozwijanie krajowej i zagranicznej oferty oraz podnoszenie jakości praktyk i staży
			22.2 promowanie udziału w praktykach i stażach
			22.3 upowszechnianie mobilności krajowej i międzynarodowej
		23 Rozwijanie zaplecza technicznego,	23.1 wspieranie rozwoju zaplecza instytucjonalnego dla celów badawczych i rozwojowych kształcenia zawodowego

			dydaktycznego i instytucjonalnego kształcenia zawodowego uwzględniającego rzeczywiste warunki pracy	23.2	doposażenie/wyposażenie, we współpracy między innymi z pracodawcami, pracowni i warsztatów kształcenia zawodowego dla: <ul style="list-style-type: none"> • szkolnictwa branżowego • szkolnictwa wyższego w tym: niwelowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i dydaktycznych w celu zwiększenia dostępności do oferty edukacyjnej dla osób doświadczających ograniczeń w funkcjonowaniu, w szczególności uwarunkowanych niepełnosprawnością		
				23.3	tworzenie i rozwój centrów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego na potrzeby uczniów, studentów i pracowników oraz innych osób uczących się		
8	PLANOWANIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE I POTWIERDZANIE UMIEJĘTNOŚCI	24	Integracja edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego	24.1	rozwijanie i promowanie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie oferty kwalifikacji na wszystkich poziomach PRK • rozwijanie oferty kwalifikacji na 5. poziomie PRK w ramach szkolnictwa branżowego i wyższego • rozwijanie innowacyjnych narzędzi związanych z umiejętnościami, kwalifikacjami, zawodami, w tym wykorzystujące: machine learning, big data • rozwijanie i promowanie walidacji i certyfikowania, w tym digitalizacji etapowego gromadzenia i uznawania osiągnięć • upowszechnianie ZSK wśród pracodawców, instytucji rynku pracy i pracowników • wzmacnianie koordynacji ZSK dla zapewnienia spójności jego podsystemów • wzmacnianie współpracy regionalnej i ponadregionalnej w zakresie rozwoju ZSK 		
				24.2	rozwijanie i promowanie Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie i zwiększanie funkcjonalności ZRK • uzupełnianie informacji o kwalifikacjach włączonych do ZSK i instytucjach z nimi powiązanych 		
					24.3	rozwój i promocja Bazy Usług Rozwojowych (BUR)	
				25	Rozwijanie doradztwa walidacyjnego oraz potwierdzania efektów wcześniejszego uczenia się (RPL) na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym	25.1	upowszechnianie założeń i celów potwierdzania efektów wcześniejszego uczenia się
						25.2	wdrażanie i upowszechnianie możliwości potwierdzania efektów uczenia się nabytych w ramach edukacji pozaformalnej i uczenia się nieformalnego
						25.3	rozwijanie doradztwa walidacyjnego
		25.4	włączanie pracodawców w proces walidacji				
		25.5	promowanie możliwości powrotu do edukacji formalnej				
		25.6	tworzenie sieci współpracy pomiędzy instytucjami certyfikacyjnymi a instytucjami rozwijającymi umiejętności				

Tabela 2. Prezentująca główne działania realizowane i/lub planowane do realizacji w regionie:

Działanie w regionie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Przedstawiciele WZK koordynujący działanie	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Temat działania ZSU 2030 (1-25)	Uwagi
Opracowania, raporty, analizy: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Badania i analizy na potrzeby działań WZK i wdrażania ZSU w regionie (8 badań na przestrzeni 2023-2026) ▶ Zoperacjonalizowany Program Wdrażania ZUS 2030 - DE UMWW/CWRKDiZ Kalisz (opracowanie plus aktualizacja) ▶ Coroczna rekomendacja horyzontalna regionu 	WUP Poznań/DE UMWW/CWRKDiZ Kalisz przy współudziale członków WZK	<ul style="list-style-type: none"> ▶ WUP Poznań ▶ DE UMWW/CWRKDiZ Kalisz ▶ DE UMWW/CWRKDiZ Kalisz 	Projekt KPO	Środki KPO oraz środki własne WW	2023-2026	1-25	
Funkcjonowanie WZK: posiedzenia, wyjazdy regionalne, krajowe, zagraniczne	DE UMWW/CWRKDiZ Kalisz, wszyscy członkowie WZK	DE UMWW/CWRKDiZ Kalisz	Projekt KPO	Środki KPO oraz środki własne WW	Od 2022 roku (powołanie WZK)	1-25	
Kampania promocyjno - informacyjna LLL <ul style="list-style-type: none"> ▶ skierowana do wszystkich mieszkańców regionu, ▶ główny cel: edukacja i zachęcanie Wielkopolan do ciągłego zdobywania nowych umiejętności zawodowych i społecznych, wskazywanie szans na ich rozwój i efektywne wykorzystywanie, wzmacnianie motywacji i kształtowanie tzw. „kultury uczenia się przez całe życie” 	WUP Poznań przy współudziale członków WZK	WUP Poznań	Projekt KPO	Środki KPO oraz środki własne WW	2023-2026	1-25	

<p>Kanały informacyjne kampanii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kampania internetowa; - Kampania w mediach tradycyjnych regionalnych i lokalnych; - Kampania w przestrzeni publicznej; - Promocja bezpośrednia: <ul style="list-style-type: none"> • udział w wybranych targach i wydarzeniach w regionie, • organizacja spotkań informacyjno-szkoleniowych o zasięgu subregionalnym lub powiatowym dla pracodawców, dyrektorów i przedstawicieli szkół, przedstawicieli wydziałów oświaty, przedstawicieli JST, instytucji działających w obszarze kultury i organizacji czasu wolnego lub wsparcia rodziny; - Materiały promocyjne; - Inne działania według koncepcji kampanii reklamowej. 							
<p>Kontynuacja na terenie całego regionu programu „Na starcie do kariery”:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ przygotowanie nowych programów warsztatowych (3) dla szkolnych doradców zawodowych z całego regionu oraz realizacja webinarów na bazie przygotowanych materiałów; ▶ przygotowanie co najmniej trzech kolejnych poradników (po 1 w roku 2024, 2025 i 2026): <ul style="list-style-type: none"> • dla szkolnych doradców zawodowych do realizacji doradztwa z uwzględnieniem przygotowania do całonocnej edukacji, • specjalistycznego poradnika dla szkolnych doradców zawodowych do realizacji doradztwa na rzecz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, • dla rodziców z tematyki wspierania dzieci i młodzieży w wyborze szkoły, odkrywaniu swoich zainteresowań i pasji, motywowaniu do nauki, radzeniu sobie ze stresem wczesnozawodowych wyzwań itp. 	<p>WUP Poznań przy współpracy członków WZK</p>	<p>WUP Poznań</p>	<p>Projekt</p>	<p>Środki KPO oraz środki własne województwa</p>	<p>2023- 2026</p>	<p>1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 17, 18</p>	<p>brak</p>

<p>Zaprojektowanie, uruchomienie i administrowanie regionalną platformą internetową dotyczącą szeroko pojętego LLL:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ publikowanie stanowisk i efektów prac WZK (transparentność działań); ▶ uzupełnienie kampanii informacyjno-promocyjnej dot. idei LLL, upowszechnianie idei LLL; ▶ promowanie dobrych praktyk i inicjatyw lokalnych na rzecz kształcenia ustawicznego; ▶ promowanie regionalnych wydarzeń z obszaru LLL oraz działań i efektów działań projektowych (baza internetowa - kalendarium wydarzeń w regionie); ▶ stworzenie bazy instytucji i podmiotów wspierających w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w regionie, z naciskiem na poradnictwo całonocne; ▶ stworzenie na portalu części subskrybowanej dla doradców zawodowych i edukacyjnych, doradców kariery (forum dyskusyjne, materiały do zajęć, materiały informacyjne, materiały metodyczne, webinaria). 	<p>WUP Poznań przy współpracy członków WZK</p>	<p>WUP Poznań</p>	<p>Projekt</p>	<p>Środki KPO oraz środki własne województwa</p>	<p>Od 2023</p>	<p>1-25</p>	
<p>Organizacja Wielkopolskiego Festiwalu Zawodów</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ podsumowanie działań prowadzonych w zakresie doradztwa zawodowego w całym województwie wielkopolskim; ▶ otwarty dla wszystkich zwiedzających; ▶ co roku w innym regionie; ▶ adresaci: uczniowie szkół różnego szczebla, studenci, nauczyciele, doradcy zawodowi, wykładowcy, rodzice, przedsiębiorcy, osoby zarządzające z sektora edukacji, nauki i biznesu, wszystkie osoby zainteresowane 	<p>DE UMWW/ CWRKDiZ Kalisz przy współudziale członków WZK</p>	<p>DE UMWW/ CWRKDiZ Kalisz</p>	<p>Projekt</p>	<p>Środki KPO oraz środki własne województwa</p>	<p>2023-2026 (możliwość dalszej realizacji uzależniona od finansowania)</p>	<p>3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 24</p>	

<p>dokształcaniem lub przekwalifikowaniem oraz organizacje działające w tym obszarze;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ organizowane we współpracy z instytucjami z całego regionu; 							
<p>Organizacja konkursów branżowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cel: wyłonienie i nagrodzenie najbardziej zaangażowanych nauczycieli, pracodawców, uczniów oraz wszystkich osób/instytucji podejmujących działania w kierunku uczenia się przez całe życie z danej branży zawodów w danym subregionie; ▶ 5 konkursów: po 2 w latach 2024 i 2025 oraz 1 w roku 2026; ▶ Kapituła konkursu: członkowie WZK; ▶ Konkurs o charakterze prestiżowym zakończony uroczystym wręczeniem nagród w obecności osób kluczowych dla regionu/subregionów ze sfery biznesu, edukacji, polityki z punktu widzenia rozwoju poszczególnych branż. 	DE UMWW/ CWRKDiZ Kalisz przy współudziale członków WZK	DE UMWW/ CWRKDiZ Kalisz	Projekt	Środki KPO oraz środki własne województwa	2023-2026 (możliwość dalszej realizacji uzależniona od finansowania)	3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 24	
<p>Organizacja konkursów „Wielkopolska szkoła Roku” i „Wielkopolski Nauczyciel Roku”</p>	DE UMWW	DE UMWW		Środki własne województwa	Raz w roku		
<p>Organizacja otwartego konkursu ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie edukacji</p>	DE UMWW	DE UMWW		Środki własne województwa	Raz w roku		
<p>Organizacja Targów Edukacyjnych</p>	DE UMWW	DE UMWW		Środki własne województwa	Raz w roku		
<p>Stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego dla uczniów i studentów</p>	DE UMWW	DE UMWW		Środki własne województwa	Raz w roku		

Realizacja projektów pt. „Czas zawodowców”	DE UMWW/ Politechnika Poznańska	DE UMWW		WRPO 2014- 2020, FEW 2021-2027	2012 – 2029 (możliwość dalszej realizacji uzależnion a od finansowa nia)		
Realizacja projektów pt. „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@”	Ośrodek Doskonaleni a Nauczycieli w Poznaniu	DE UMWW/ ODN		WRPO 2014- 2020, FEW 2021-2027	2012 – 2029 (możliwość dalszej realizacji uzależnion a od finansowa nia)		
Funkcjonowanie Centrów Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w 5 subregionach	DE UMWW/ CWRKDIZ	DE UMWW		Środki własne województ wa	ciągłe		
Funkcjonowanie Wojewódzkich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	DE UMWW/ WSCKZiU	DE UMWW/ WSCKZiU Ostrów Wlkp.		Środki własne województ wa	ciągłe		
Funkcjonowanie Centrów/Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli	DE UMWW/ CDN/ODN	DE UMWW/ CDN w Lesznie		Środki własne województ wa	ciągłe		

5. Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu

Warunkiem efektywnego wdrażania Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania ZSU 2030 w Województwie Wielkopolskim jest stworzenie sprawnego systemu monitorowania i oceny, który pozwoli zarówno na obserwację efektów prowadzonych działań, jak również ich ewentualną korektę. Proces monitoringu ZPW polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji, dotyczących jego wdrażania. Zasadniczym celem jest bieżąca ocena realizacji zadań strategicznych poprzez kontrolowanie, czy zostały one wykonane w zakładanym czasie i czy osiągnięto planowane rezultaty.

Głównymi podmiotem odpowiedzialnym za monitoring wdrażania ZPW ZSU 2030 będzie Wojewódzki Zespół Koordynacji, w ramach którego zostanie wyodrębniony Zespół ds. monitoringu ZPW ZSU 2030. Raport monitorujący opracowywany będzie raz na rok począwszy od 2025 roku (raport za rok 2024). Raport z monitoringu będzie zawierać:

- skrócony opis stanu wdrażania poszczególnych zadań strategicznych, w odniesieniu do planu,

- określenie stopnia osiągnięcia wskaźników wskazanych w pkt. 6 niniejszego dokumentu;
- wskazanie ewentualnych działań naprawczych.

Raporty z monitoringu bazować będą na danych dostępnych. Raporty z monitoringu będą prezentowane na posiedzeniach WZK. Wnioski z monitoringu będą mogły zostać ujęte w rekomendacjach przygotowywanych przez WZK na potrzeby Zarządu Województwa Wielkopolskiego

Ewaluacja procesu wdrażania ZPW ZSU 2030 będzie miała charakter nie tylko wewnętrzny (członkowie WZK), ale także zewnętrzny (zlecone ekspertom zewnętrznym). Zewnętrzne raporty z ewaluacji będą przygotowywane co trzy lata i prezentowane na posiedzeniach WZK począwszy od 2025 roku. Zewnętrzne raporty z ewaluacji obejmować będą zarówno dane z raportów monitorujących, dane dostępne (analizy ilościowe na poziomie ogólnym), dane z wywiadów pogłębionych - ocena ekspertów i interesariuszy.

Podsumowując, do zadań WZK jako głównego podmiotu odpowiedzialnego za monitoring wdrażania ZPW ZSU 2030 będzie należało:

- bieżący monitoring postępów wdrażania ZSU 2030 w regionie, proponowanie mechanizmów oraz instrumentów usprawniających wdrażanie programu – podczas posiedzeń WZK;
- przygotowanie raz na rok przez Zespół ds. monitoringu ZPW ZSU 2030 funkcjonujący w ramach WZK raportu monitorującego i jego prezentacja na posiedzeniu WZK;
- zgłaszanie uwag do raportu monitorującego i ich ewentualne ujmowanie w rekomendacjach przygotowywanych na potrzeby Zarządu Województwa Wielkopolskiego lub na potrzeby aktualizacji Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania ZSU2030 – w zależności od potrzeb;
- udział w zewnętrznej ewaluacji procesu wdrażania ZPW ZSU2030 w roli ekspertów;
- opiniowanie zewnętrznych raportów z ewaluacji przygotowywanych co trzy lata (akceptacja/zgłaszanie uwag).

6. Wskaźniki programowe dla Województwa Wielkopolskiego

Wskaźniki kontekstowe:

- określane na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego;
 - dotyczą województwa wielkopolskiego;
 - dane wg. stanu na koniec roku, za ubiegły rok kalendarzowy w roku kolejnym;
 - porównanie ilościowe rok do roku począwszy od roku 2025 (określenie w stosunku do roku 2024);
 - prezentowane w raporcie monitorującym opracowywanym raz na rok kalendarzowy za ubiegły rok kalendarzowy przez Zespół ds. monitoringu ZPW ZSU 2030 wyodrębniony spośród członków Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji.
1. Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lata.
 2. Odsetek osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie.
 3. Absolwenci uczelni na 10 tys. ludności.
 4. Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców).
 5. Dzieci w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat.

6. Udział uczniów branżowych szkół I stopnia w ogólnej liczbie uczniów szkół ponadpodstawowych.

Wskaźniki celów:

- określane na podstawie danych własnych Departamentu Edukacji i Nauki oraz jednostek podległych;
 - dotyczą województwa wielkopolskiego;
 - dane wg. stanu na koniec roku, za ubiegły rok kalendarzowy w roku kolejnym;
 - prezentowane w raporcie monitorującym opracowywanym raz na rok kalendarzowy za ubiegły rok kalendarzowy przez Zespół ds. monitoringu ZPW ZSU 2030 wyodrębniony spośród członków Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji.
1. Liczba opracowanych rekomendacji horyzontalnej specjalności regionu/aktualizacji rekomendacji horyzontalnej specjalności regionu do roku 2026 – 4 sztuki.
 2. Liczba zorganizowanych edycji Wielkopolskiego Festiwalu Zawodów do roku 2026 – 4 edycje.
 3. Liczba edycji konkursów branżowych do 2026 roku – 4 edycje.
 4. Liczba posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji – min. 3 spotkania rocznie.
 5. Organizacja Targów Edukacyjnych w Poznaniu – 1 szt. rocznie.
 6. Liczba uczniów i studentów, którzy złożyli wnioski o przyznanie stypendium naukowego Marszałka Województwa Wielkopolskiego – porównanie rok do roku.
 7. Liczba podmiotów, które złożyły wnioski w otwartym konkursie ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem zadań publicznych dotyczących wsparcia inicjatyw związanych z kształceniem zawodowych i uczeniem się przez całe życie (np. wsparcia inicjatyw promujących szkolnictwo zawodowe czy też działań związanych z rozwijaniem talentów, pasji) – porównanie rok do roku.

7. Działania wspierające, koordynacja, upowszechnianie (ze szczególnym uwzględnieniem działań realizowanych w ramach KPO)

Na bazie doświadczeń w zakresie działań podejmowanych w województwie wielkopolskim w obszarach edukacji, rynku pracy, gospodarki itp. uznaje się, że najlepszym sposobem na stworzenie trwałych mechanizmów koordynacji kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych, jest działanie kilkutorowe:

- 1) działania na poziomie podmiotów instytucjonalnych i decyzyjnych (WZK)
- 2) działania od podstaw w stosunku do osób, które dopiero rozpoczynają swoją drogę edukacyjno-zawodową w celu wykształcenia odpowiedniej wiedzy i przekonań na temat uczenia się przez całe życie oraz budowania i rekonstruowania własnych ścieżek kariery (program „Na starcie do kariery”, kampania informacyjno-promocyjna) – działanie od podstaw ma znaczenie dla trwałości wprowadzanych zmian, tak aby w przyszłości nie było konieczne korygowanie postaw i przekonań a jedynie wsparcie w ukierunkowaniu jednostek w indywidualnym LLL;
- 3) działania sieciujące tj. tworzenie powiązań i miejsc wymiany wiedzy, doświadczeń, potrzeb podmiotów z różnych dziedzin, obszarów oraz z różnych części województwa oraz wzmacnianie tych

powiązań poprzez budowanie poczucia wspólnoty osób i instytucji w ramach szeroko pojętego LLL (seminaria, konferencje, Wielkopolski Festiwal Zawodów, Konkursy branżowe).

Spoiwem łączącym ww. działania będzie regionalna platforma internetową dotycząca szeroko pojętego LLL. Platforma łączyć będzie nie tylko działania podejmowane w ramach projektu realizowanego ze środków Krajowego Planu Odbudowy, ale będzie zawierać informacje lub odnośniki (podlinkowane strony). W Wielkopolsce funkcjonuje szereg inicjatyw, w tym realizowanych lub nadzorowanych przez Departament Edukacji i Nauki UMWW, jednak inicjatywy te bądź mają charakter lokalny, bądź organizowane są na poziomie centralnym (w Poznaniu) i z uwagi na lokalizację są niedostępne dla niektórych grup docelowych, bądź już z założenia są skierowane do dość wąskich grup docelowych (np. młodzież z klas 7 i 8 szkoły podstawowej, młodzież z klas maturalnych, uczniowie szkół zawodowych) lub łączą ze sobą wybrane grupy (np. uczniów szkół kształcących zawodowo z pracodawcami). Wyzwaniem dla Wielkopolski będzie właśnie stworzenie ww. sieci oraz zintegrowanie różnych działań i grup docelowych.

DYREKTOR

Magdalena Sekura-Nowicka

Województwo Wielkopolskie
61-714 Poznań, Al. Niepodległości 34
NIP: 778-13-46-888
Centrum Wsparcia Rzemiosła,
Kształcenia Dualnego i Zawodowego
w Kaliszu (1)
62-800 Kalisz, ul. Nowy Świat 13